

JAARVERSLAG STICHTING LAURENTIUSKERK KIMSWERD - 2018

Doel Stichting

Het doel van de Stichting is vastgelegd in de statuten: het in eigendom verwerven en vervolgens laten restaureren van de Laurentiuskerk te Kimsward met de bijbehorende begraafplaats, waarbij de kerk in historische staat wordt teruggebracht en gehouden. Het beheren en in stand houden en exploiteren van deze kerk welke is aangewezen als Beschermd Monument zoals bedoeld in de Monumentenwet 1988. De globale aanpak is daarvoor aangegeven in het Beleidsplan 2010-2025.

Dit wordt door inkomsten uit pacht, subsidies en bijdragen van Vrienden van de kerk bekostigd.

Algemeen

2018 was - al weer- een bijzonder jaar voor de Stichting Laurentiuskerk Kimsward.

De exploitatie van onze kerk verloopt goed: “we krije mear spek op’e lea”. Er wordt ieder jaar op het gebied van onderhoud één en ander uitgevoerd en ‘we’ krijgen een reputatie op concertgebied. Daarnaast weten steeds meer toeristen de kerk te vinden – zowel toevallige passanten als geplande bezoeken.

Momenteel hebben we 212 ‘Vrienden van de Laurentiuskerk’. Het aantal vrienden neemt echter af door overlijden, verhuizing en opzegging. Sommige opzeggers menen dat de restauratie nu klaar is en dat er geen steun meer nodig is. Dat is helaas niet zo. We blijven de steun nodig hebben van onze vrienden in financiële zin en in praktische ondersteuning.

Op 21 januari 2018 is de fusie tussen de Hervormde Gemeente Arum en de Hervormde Gemeente Kimsward en de Gereformeerde kerk van Arum officieel getekend in aanwezigheid van notaris Troost uit Bolsward. Daarmee is voor onze stichting op een goede manier geregeld dat we als Stichting een deel van de pacht ontvangen van de landerijen die in het verleden toebehoorden aan de Nederlandse Hervormde Kerk van Kimsward. De eerder als toezegging afgesproken jaarlijkse pachtinkomsten zijn dit jaar ook notarieel vastgelegd zodat we verzekerd zijn van een vast inkomen voor de exploitatie. Ook het avondmaals-zilver dat in bruikleen is uitgesteld in Museum het Hannemahuis in Harlingen is notarieel overgedragen aan de Stichting. Hierdoor is goed verzekerd dat dit cultureel erfgoed bij de Laurentiuskerk blijft. De bruikleen-overeenkomst met het Hannemahuis is daarom aangepast.

Een spannende gebeurtenis was de blikseminslag in de toren op 5 juni 2018. De rook sloeg uit de toren. Tjebbe en Peter zijn de trappen opgerend maar gelukkig bleek de rook ‘slechts’ stoom te zijn en had de haan alleen een paar geblakerde staartveren. Dat doet wel weer even beseffen hoe kwetsbaar je bent.

Een andere bijzonderheid was een opname voor het televisieprogramma ‘Verborgten verleden’ van de NPO. Hoofdpersoon was Gerrit Zalm van wie enige voorouders in de kerk begraven liggen. Dit gaat om Gerardus Horreus (1725) –predikant te Kimsward. Volgens onze eigen onderzoeker, Rutmer Mekenkamp, liggen er zelfs nog vijf familieleden. ‘Natuurlijk’ bleek Zalm ook familie te zijn van Greate Pier, dus iedereen was tevreden.... (uitgez. 24 jan ’19)

De eindconclusie van het afgelopen jaar mag zijn dat de Laurentiuskerk van Kimsword een springlevend monument is. De eeuwenoude kerk blijft op deze manier binnen de dorpsgemeenschap bestaan en is beschikbaar voor trouw- en rouwdiensten, trouwlocatie burgerlijk huwelijk , concerten, tentoonstellingen, locatietheater , cursussen en tal van andere activiteiten.

Dit alles dankzij de inzet van vele rondleiders, klussers, koffieschenk(st)ers, en andere vrijwilligers.

Kerkhof

Het sterk gedateerde kerkhofreglement is dit jaar vernieuwd en kan naar verwachting voorlopig weer een aantal jaren mee. Hoewel zelfs dit onderhevig is aan veranderende tijden en opvattingen. Zo is onder meer besloten om praktische redenen geen grafkelders meer uit te geven, behoudens reeds gemaakte afspraken.

Het bestuur heeft gemeend om te benadrukken dat 'ons hof' een historische plek is en dat het historische karakter ook behouden moet blijven. Dat betekent dat naast een aantal graven die uit historisch/cultureel of esthetisch oogmerk behouden moeten blijven, er ook regels gesteld worden aan de plaatsing van nieuwe grafmonumenten. Verder zal bij ruiming van oude graven bekeken worden of bijzondere zerken bewaard worden op een plek aan de rand van het kerkhof. Dit jaar is er slechts één begrafenis/urn bijzetting geweest.

De inning van de bijdrages aan het onderhoud zijn bijna afgerond, er zijn nog slechts 4 bijdrages niet betaald. Voor 5 graven is de onderhoudsbijdrage afgekocht en er zijn 3 graven in optie verkocht.

Er is door de Stichting bijgedragen aan de aanschaf van nieuwe kostuums voor de dragers van de Begrafenisvereniging Kimsword.

Onderhoudscommissie

De onderhoudscommissie heeft vele kleine en grotere werkzaamheden verricht om de kerk in haar huidige goede staat te behouden en indien mogelijk te verbeteren.

Zo zijn er onder meer opstapjes gemaakt voor de verhoging waarop de noordelijke banken staan en is er veel aandacht besteed aan het droog houden van de grafkelder. En het probleem van de vele vliegen in de kerk is onderzocht (en opgelost?).

Er is verlichting aangebracht langs het pad naar de voordeur en de koude tocht langs de binnendeuren in de kerk is verholpen.

Naast een voortslepend probleem met de verwarmingsinstallatie en een kritieke situatie daardoor voor het orgel in verband met vorst en droogte, blijft het afbrokkelende stucwerk een zorg. Hierover is overleg met de architect en stuc-experts.

Natuurlijk zijn er weer inspecties geweest van brandblussers en bliksembeveiligingsinstallatie. Aan het orgel is wat onderhoud gepleegd zoals bijvoorbeeld stemmen en er zijn een aantal kleine reparaties gedaan door Bakker & Timmenga. De Monumentenwacht heeft de jaarlijkse inspectie van het dak gedaan, een aantal dakleien vervangen en de dakgoten schoongemaakt.

Verder is er hard gewerkt aan de herziening van het PIP-plan (Periodiek InstandhoudingsPlan).

Rondleidingen

Tijdens Tsjerkepaad van 7 juli t/m 8 september (8 september Open Monumentendag) waren de rondleiders weer op de zaterdagmiddag present om bezoekers te vertellen over de kerk. Behalve op 1 september. Toen werd er een huwelijksjubileum gevierd. Het was toch wel verrassend dat er iedere middag gemiddeld zo'n 25 bezoekers konden worden geteld. Mooi dat de kerk nog steeds zo in de belangstelling staat. De rondleiders vinden dat eigenlijk ook logisch. De kerk zelf en het verhaal wat geboden wordt is indrukwekkend en historisch interessant.

In de eerste weken van Tsjerkepaad werd er geëxposeerd door beeldend kunstenaar Winneth Sala. Ook waren er muzikale intermezzo's van Otto Roelofsen op het orgel.

Kortom: Het was weer een heel plezierige Tsjerkepaad dit jaar.

Verder waren er nog regelmatig speciale rondleidingen op verzoek. Een "topper" was het bezoek van 65 oud-docenten van de Friese Poort.

Ook in 2018 is Harlingen weer bezocht door cruiseschepen waarvan een deel van de passagiers een bezoek hebben gebracht aan onze kerk. Dit resulteerde in een welkome bijdrage in de onderhoud-bus.

Dankzij een groot aantal geweldige rondleiders kunnen we voldoen aan de vraag om meer informatie bij zowel individuele als groepsbezoeken aan de kerk.

Er wordt momenteel ook hard gewerkt aan een audiotour waarmee bezoekers in aanvulling op de DHZ-rondleiding ook via hun eigen smartphone alle bijzonderheden te horen en te zien kunnen krijgen.

Concerten

In het afgelopen jaar zijn er weer acht concerten georganiseerd. Het hoge niveau geeft de Kimswerder Concertenreeks steeds meer bekendheid tot in de wijde omgeving.

Dankzij de inzet van Otto Roelofsen heeft Kimswerd een goede reputatie onder zowel bezoekers als uitvoerenden.

De bezoekers komen voornamelijk uit de regio van Harlingen Franeker en Bolsward, maar ook Groningen, Drenthe en Noord-Holland komen voor. De concerten leveren over het gehele jaar financieel een bescheiden overschot op. De affiches en programma's zijn gestandaardiseerd qua vormgeving en worden verzorgd door Hayden Stormbroek en het bestuur. Foto's van de concerten worden gemaakt door Hieke Bijlsma. Dankzij een vast gezelschap vrijwilligers die bij deze concerten assisteren is ook de pauze met koffie en thee altijd een gezellig samenzijn.

In december heeft OKK weer een fantastisch concert gegeven met een 'uitverkochte zaal'.

Dit keer op een experimenteel podium aan de zijde van het koor.

Kerkdiensten

Het gebruik van de Laurentiuskerk voor kerkdiensten van de PKN Arum/Kimswerd, uitvaarten en een huwelijk in het afgelopen jaar dragen mede bij aan het behoud van het oorspronkelijke doel en karakter van het gebouw en daardoor aan de functie binnen de dorpsgemeenschap.

Bijzondere activiteiten

- De jaarlijkse bijeenkomst in november met de Voogden van Franeker die het graf van Ida van Tiara en het interieur inspecteerden heeft weer plaats gevonden. De grafinspectie is een jaarlijkse traditie die al meer dan 300 jaar bestaat. De Voogden schenken dan € 1000,- voor het onderhoud van de kerk. De historicus Hans Mol hield een voordracht over kloosters in Friesland.
- De kerstzangmiddag voor en met kinderen is weer nieuw leven ingeblazen en was als voorheen een groot succes. Samen met PKN Arum/Kimswerd is geïnvesteerd in een (kunst-)kerstboom.
- De kerk werd het afgelopen jaar verschillende keren gebruikt voor trouw- en rouwdiensten. en er is een voorlichtingsavond gegeven door de Gemeente SWF over het Marneslenkgebied.
- Het spandoek bij de poort “de kerk is open” trekt passanten die de kerk even bezichtigen. In het gastenboek is dat goed te zien. evenals de waardering.
- De kerk is in de zomermaanden van 1 mei tot 1 oktober alle dagen van 10.00 – 17.00 uur open.

Samenstelling bestuur

Voorzitter	Tsjebbe Hettinga / Jouke de Jong
Penningmeester	Sipke Fokkema
Secretaris	Tetje Politiek
Overige leden	Germ Schiphof Harmke Bijlsma Johnson Rennie Niezink Rutmer Mekenkamp

Beheer kerkhof

Commissie beheer kerkhof:

Germ Schiphof
Jouke de Jong
Reinder Politiek

Voor begraven contact opnemen met:

Rennie Niezink of
Bert van de Marel of evt.
Reinder Politiek

Kerkhof onderhoud:

Teake Hoitinga

Grafdelvers:

Bert van de Marel , Bob van de Marel

Onderhoudscommissie

Jan Baars , Rutmer Mekenkamp, Huib Rutten